



દાખલ તારીખ	: ૨૧/૦૭/૨૦૨૩
રજીસ્ટર તારીખ	: ૨૧/૦૭/૨૦૨૩
ફેસલ તારીખ	: ૦૨/૦૫/૨૦૨૬
સમયગાળો	: વર્ષ: ૦૨, મહિના : ૦૯, દિવસ : ૧૧

**બરવાળાના જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ ફર્સ્ટ ક્લાસની કોર્ટમાં, મુકામ—
બરવાળા, જીલ્લો-બોટાદ**

ફોજદારી કેસ નંબર-૩૭૪/૨૦૨૩

આંક:-

ફરીયાદી: -

શ્રી સ ર કાર

: - વિરુદ્ધ - :

આરોપી:-

**જયેશભાઈ ઈશ્વરભાઈ પરમાર ,
ઉ.વ.આ. ૨૭ , ઇંધો. કોન્ટ્રાક્ટમાં નોકરી
રહે. બરવાળા, આંબેડકરનગર-૨,
તાલુકો-બરવાળા, જીલ્લો-બોટાદ.**

**ગુન્હો:- ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૨૭૯, ૩૩૭, ૩૩૮ તથા
મોટર વ્હિકલ એક્ટ-૧૭૭, ૧૮૪ મુજબ.**

શ્રી સરકાર તરફે વિ.એ.પી.પી.શ્રી પી.એન.કાંગ્રીયા.
આરોપી તરફે વિ.વકીલશ્રી પી.એમ.રાઠોડ.

// **ચુ કા ઇ** //

(૧) ફરીયાદ પક્ષનાં કેસની ટુંકમાં હકીકત એવી છે કે,

આ કામના આરોપીએ ગઈ તારીખ ૧૨/૦૨/૨૦૨૩ ના સાંજના સાડા સાતેક વાગ્યાના અરસામાં, મોજે બરવાળા બોટાદ રોડ પર બાપાસીતારામ મઢી પાસે, બોટાદ તરફથી પોતાના હવાલા વાળી મોટર સાઈકલ જેનો રજીસ્ટર નંબર- જીજે.૦૧.પીઆર.૭૫૦૩ છે, તે રોંગ સાઈડમા પુરઝડપે બેફીકરાઈ થી હંકારી, ફરીયાદીના મોટર સાઈકલ સાથે એક્સીડન્ટ કરી, ફરીયાદીને ડાબા હાથે તથા આંગળીઓ ઉપર ઈજાઓ

કરેલ તથા ફરીયાદીના પત્ની ને ડાબા પગે પીડીના ભાગે ઈજા કરી તથા ફરીયાદીના પૌત્રી ને સામાન્ય ઈજાઓ કરી, ભારતીય દંડ સાંહિતાની કલમ- ૨૭૯, ૩૩૭, ૩૩૮ તથા મોટર વ્હિકલ એક્ટ ની કલમ-૧૭૭, ૧૮૪ મુજબનો ગુનો નોંધાતા, તપાસ કરનાર અમલદારે પુરતી તપાસનાં અંતે આરોપી વિરુદ્ધ પુરતા પુરાવા જણાતા નામ. અદાલતમાં ચાર્જશીટ દાખલ કરતા તેને ઉપરોક્ત નંબરથી ફોજદારી કેસ રજીસ્ટરે નોંધવામાં આવેલ.

(૨) સદર કામનો સમજ્સ આરોપીને ઘોરણસર બજેલ છે અને આરોપી કોર્ટ સમક્ષ હાજર થતાં તેમને ફોજદારી કાર્યરીતિ સંહિતાની કલમ-૨૦૭ ની જોગવાઈ મુજબ ફરીયાદ પક્ષે રજુ થયેલ પોલીસ તપાસનાં કાગળોની નકલો આપ્યા બાદ આંક-૦૫ થી પ્લી નોંધતા આરોપીએ ગુનાનો ઈન્કાર કરેલ છે. જેથી સબબ કેસની કાર્યવાહી આગળ ચલાવવાનો હુકમ કરવામાં આવેલ છે.

(૩) સદર કામે ફરીયાદપક્ષ તરફે પોતાના કેસની હકકીતના સમર્થનમાં નીચે મુજબ દસ્તાવેજી તેમજ મૌખિક પુરાવાઓ રજુ કરેલ છે.

::--મૌખિક પુરાવા--::

<u>અનુ.નં.</u>	<u>આંક</u>	<u>સાહેદનું નામ</u>
૧)	૭	ફરીયાદી- મનજીભાઈ ખીમાભાઈ મેરની જુબાનીની જુબાની
૨)	૦૯	સાહેદ-મધુબેન મનજીભાઈ ખીમાભાઈ મેર ની જુબાની
૩)	૧૦	પંચ-જીવરાજભાઈ જેસીંગભાઈ ઘોલેરીયાની જુબાની
૪)	૧૩	સાહેદ-સંજયભાઈ મનજીભાઈ ખીમાભાઈ મેર ની જુબાની
૫)	૧૫	સાહેદ-પ્રવિણભાઈ મનજીભાઈ મેરની જુબાની
૬)	૧૬	સાહેદ-વિજયભાઈ મનજીભાઈ મેરની જુબાની
૭)	૧૮	સાહેદ-કિરણબેન વિજયભાઈ મેરની જુબાની

૮)	૧૯	તપાસ કરનાર અમલદાર-પરેશભાઈ ભરતભાઈ મકવાલાની જુબાની
----	----	---

::--દસ્તાવેજી પુરાવા--::

<u>અનુ.નં.</u>	<u>આંક</u>	<u>દસ્તાવેજનું વર્ણન</u>
૧)	૮	ફરીયાદ
૨)	૧૧	પંચનામું
૩)	૨૦	ડેપ્યુટ હુકમ
૪)	૨૧-૨૩	શીવાર્થ હોસ્પિટલના સર્ટીફિકેટ
૫)	૨૪	કોમ્યુનીટી હેલ્થ સેન્ટર, બરવાળાના સર્ટીફિકેટ
૬)	૨૫	ગોપીનાથ ઓર્થોપેડીક હોસ્પિટલના સર્ટીફિકેટ
૭)	૨૬-૨૭	એસ.વી.પી. હોસ્પિટલના સર્ટીફિકેટ
૮)	૨૮	આર.સી. બુક
૯)	૨૯	વેચાણ કરાર
૧૦)	૩૦	ડ્રાઈવિંગ લાઈસન્સ
૧૧)	૩૧	ગોપીનાથ ઓર્થોપેડીક હોસ્પિટલનું સર્ટીફિકેટ

(૪) ઉપરોક્ત પુરાવો રજુ થયા બાદ સદર કામે ક્રિમીનલ પ્રોસીઝર કોડની કલમ ૩૧૩ મુજબ આરોપીનું વિશેષ નિવેદન નોંધવા મા આવેલ છે. ત્યારબાદ બંને પક્ષે વિગતવારની દલીલો સાંભળવામાં આવી.

ફરીયાદપક્ષ તરફે એ.પી.પી.શ્રીની દલીલો :

(૫) એ.પી.પી. શ્રી પોતાની દલીલોમા જણાવે છે કે, આરોપીઓએ ખૂબ જ ગંભીર પ્રકારનો ગુનો કરેલો છે. આરોપી પોતાના હવાલાવાળી મોટર સાયકલ રોંગ સાઈડમા પૂર ઝડપે અને બેફીકરાઈથી ચલાવી ફરીયાદી સાથે અકસ્માત કરી ફરીયાદી તથા તેના પત્ની મધુબેનને ગંભીર ઈજાઓ કરી ગુનો કરેલ છે. આ કામે તપાસેલા ફરીયાદી તથા ઈજા પામનાર સાહેદ પણ પોતાની જુબાની દરમ્યાન અકસ્માતના કારણે ઈજા કરેલ હોવાની હકિકતોને સમર્થન આપે છે તેમજ ઈજાની સારવાર તેઓએ શિવાર્થ હોસ્પિટલ તેમજ ગોપીનાથ ઓર્થોપેડિક હોસ્પિટલમા કરાવેલ છે તે લગતના મેડીકલ સર્ટિફિકેટ પણ આ કામે રજૂ કરવામા આવેલા છે. વધુમા ફરીયાદીએ આ કામે આંક-૩૮ થી પોતાની લેખિત દલીલો રજૂ કરેલ છે જે દલીલો વંચાણે લેવામા આવેલ છે. આમ, ફરીયાદીએ પોતાનો કેસ નિ:શંકપણે પુરવાર કરેલ હોય આરોપીને સજા કરવા નમ્મ અરજ કરેલ છે.

આરોપીના વિધવાન વકીલ શ્રી ની દલીલો:

(૬) આરોપીના વિધવાન વકીલશ્રી પોતાની મૌખિક દલીલોમા જણાવે છે કે, આરોપીએ કહેવાતો કોઈ ગુનો કરેલ નથી. આરોપીને ફક્ત શંકાના આધારે અટક કરવામા આવેલા છે. આ કામે આરોપી ધ્વારા કોઈ અકસ્માત કરવામા આવેલ નથી કે પોતાનુ વાહન પૂરઝડપે અને ગફલતભરી રીતે ચલાવવામા આવેલ નથી. આ કામે ફરીયાદપક્ષે તપાસેલા સાહેદો પોતાની જુબાની દરમ્યાન વીરોધાભાસ હકીકતો જણાવે છે. આ કામે તપાસ કરનાર અમલદાર ધ્વારા કોઈ વાહન કબજે કરવામા આવેલ નથી. આમ ફરીયાદપક્ષ પોતાનો કેસ શંકા રહિત પુરવાર કરી શકેલ ન હોય, આરોપીઓને નિર્દોષ ઠરાવી છોડી મુકવા વિનંતી કરેલ છે.

(૭) સદર કામે ફરીયાદપક્ષના કેસની હકીકતો, રજૂ કરેલા દસ્તાવેજી તેમજ મૌખિક પુરાવાઓ, કાયદાકીય જોગવાઈઓ વિગેરે ધ્યાને લઈ સદર કેસના નિર્ણય માટે નીચે મુજબના મુદ્દાઓ ઉપસ્થિત થયા.

::-મુદ્દા-::

૧. શું ફરીયાદપક્ષ નિ:શંકપણે પુરવાર કરે છે કે, આ કામના આરોપીએ ગઈ

તારીખ ૧૨/૦૨/૨૦૨૩ ના સાંજના સાડા સાતેક વાગ્યાના અરસામાં, મોજે બરવાળા બોટાદ રોડ પર બાપાસીતારામ મઢી પાસે, બોટાદ તરફથી પોતાના હવાલા વાળી મોટર સાઈકલ જેનો રજીસ્ટર નંબર-જીજે.૦૧.પીઆર.૭૫૦૩ છે, તે રોંગ સાઈડમા પુરઝડપે બેફીકરાઈ થી હંકારી, ફરીયાદીના મોટર સાઈકલ સાથે એક્સીડન્ટ કરી, ફરીયાદીને ડાબા હાથે તથા આંગળીઓ ઉપર ઈજાઓ કરેલ તથા ફરીયાદીના પત્ની ને ડાબા પગે પીડીના ભાગે ઈજા કરી તથા ફરીયાદીના પૌત્રી ને સામાન્ય ઈજાઓ કરી, ભારતીય દંડ સાંહિતાની કલમ- ૨૭૯, ૩૩૭, ૩૩૮ તથા મોટર વ્હીકલ એક્ટ ની કલમ-૧૭૭, ૧૮૪ મુજબ ગુનો કરેલ છે ?

૨. શું હુકમ ?

(૮) ઉપરોક્ત મુદ્દાઓના નિર્ણય તેના કારણો સહિત નીચે મુજબ છે.

મુદ્દા નંબર ૧: નકારમાં

મુદ્દા નંબર ૨ : આખરી હુકમ મુજબ.

::નિર્ણયના કારણો::

મુદ્દા નંબર ૧ અને ૨ અંગે:-

(૯) આ કામે બન્ને મુદ્દાઓ પરસ્પર એકબીજા સાથે સંકળાયેલા હોવાથી હકીકતો ગું પુનરાવર્તન ન થાય તે હેતુથી બન્ને મુદ્દાઓની ચર્ચા એક સાથે કરવામાં આવી છે.

(૧૦) આ કામના આરોપી સામે ભારતીય દંડ સંહિતા ની કલમ- ૨૭૯, ૩૩૭, ૩૩૮ તથા મોટર વ્હીકલ એક્ટ ની કલમ :-૧૭૭, ૧૮૪ મુજબનાં ગુનાનું તહોમત છે. ત્યારે ફરીયાદ પક્ષે જે હકીકતો નિશંકપણે સાબીત કરવાની છે તેમાં (૧) બનાવવાળુ વાહનનાં ચાલક આ કામનાં આરોપી જ હતા, અને (૨) આરોપીએજ તેના કબજાનાં વાહનને બેદરકારીથી અને ગફલતભરી રીતે ચલાવી અકસ્માત કરેલ હતો.

(૧૧) આ ગુનાના કામે ફરિયાદ પક્ષ તરફ આરોપી સામે ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ:- ૨૭૯ અન્વયે સજા પાત્ર ગુના માટે આક્ષેપ મુકવામાં આવેલ હોય, ફરિયાદ પક્ષ તરફ

રજુ થયેલ પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરતા પહેલા ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ: ૨૭૯ ની જોગવાઈ તરફ ધ્યાન દોરવાનું અસ્થાને નહીં ગણાય.

૨૭૯:- જાહેર માર્ગ પર બેફામપણે હંકારવું કે સવારી કરવી.

કોઈપણ વ્યક્તિ, બહુજન સમુદાયની જીંદગી ભયમાં અથવા અન્ય વ્યક્તિએ વ્યથા કે હાનિ થવા સંભવ હોય તેમ બેફામપણે અથવા બેદરકારીપૂર્વક સરીયામ રસ્તા પર કોઈ વાહન ચલાવે અથવા સવારી કરે તેને છ માસ સુધીની બેમાંથી કોઈ પ્રકારની કેદ અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીનો દંડ અથવા તે બંને સજા કરવામાં આવશે

આ કલમના તત્વો નીચે મુજબ છે.

- (૧) જાહેર રસ્તા પર વાહન ચલાવવું અથવા સવારી કરવી,
- (૨) બેફામપણે અથવા બેદરકારીપૂર્વક આવું વાહન ચલાવવું અથવા આવી સવારી કરવી,
- (૩) જે કારણે બહુજનસમુદાયની જિંદગી ભયમાં મુકાય અથવા અન્ય વ્યક્તિને વ્યથા અથવા હાનિ થવા સંભવ હોય.

"આ કલમ વાહન હંકારવા વિશે તથા સવારી કરવા અંગે છે. પ્રથમ બાબત જાહેર સ્થળ છે. કોઈ ખાનગી સ્થળ હોય ત્યારે આ કલમ લાગુ પડશે નહીં. વાહન હંકારનાર કે સવારી કરનારની કેટલીક જવાબદારી છે. પોતાની બેદરકારી સાથે સામા પક્ષે પણ બેદરકારી હતી તે બચાવ બેદરકારીના કારણે થતાં ગુન્હામાં ચાલી શકે નહીં. આ કલમ માટે એ આવશ્યક નથી કે ઈજા થવી જ જોઈએ, માત્ર ભય ઉભો થાય તો પણ આ કલમ હેઠળ તેવું કૃત્ય ગુન્હો ગણાય. બહુજન સમુદાયની જિંદગી ભયમાં મુકાય અથવા અન્ય કોઈ વ્યક્તિને વ્યથા અથવા હાનિ થવા સંભવ હોય તેવું કૃત્ય એટલે કે તેવી રીતે વાહન ચલાવવું કે સવારી કરવી તે આ કલમ હેઠળ ગુનાહીત કૃત્ય ગણાય. જેમાં બેફામપણે કે બેદરકારીપૂર્વકના આચરણનું તત્વ હોવું જોઈએ. બેફામપણે અથવા બેદરકારીપૂર્વક એ બંને શબ્દો ની વ્યાખ્યા ભારતીય દંડ સંહિતા માં કરવામાં આવી નથી. બેફામપણે અથવા બેદરકારીપૂર્વક બંને શબ્દોમાં મળતાપણું છે છતાં એક તાત્વિક ભેદ પણ બંને શબ્દોમાં છે. બેદરકારીપૂર્વક એટલે કે એક સામાન્ય વ્યક્તિ

પાસે જે અપેક્ષા રાખવામાં આવે તે રીતે વર્તવાનું તેવી વ્યક્તિ ચૂકી જાય તે કૃત્ય બેદરકારીપૂર્ણ ગણાય જ્યારે બેફામપણે એટલે કે જ્યારે એક સામાન્ય વ્યક્તિ પાસે જે વર્તનની અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે તેથી વિશેષ તે વર્તે ત્યારે તે બેફામપણે વર્તે છે તેમ કહી શકાય.

According to law lexicon Negligence is the omission to do something which a reasonable man, guided upon the considerations, which ordinarily regulate the conduct of human affairs, would do, or doing something which a prudent and reasonable man would not do. Negligence is not always a question of direct evidency, it is an inference to be drawn from proved facts. Negligence is not an absolute term, What may be negligence in one case may not be so in another. Where there is no duty to exercise care, negligence in the popular sense has no legal consequence. Where there is a duty to exercise care, reasonable care must be taken to avoid acts or omissions which would be reasonable foreseen to be likely to cause physical injury to persons.

It is further held by the Hon'ble High Court of Gujarat in State of Gujarat vs. Dr. Maltiben Valjibhai Shah reported in 1993(2) GLR 1600 A Rash act is primarily an overhasty act and is thus opposed to a deliberate act, but it also includes an act which, though it may be said to be deliberate, is yet done without due care and caution.

Criminal rashness is hazarding a dangerous or wanton

act with the knowledge that it is so and that it may cause injury, but without intention to cause injury, or knowledge that it will probably because.

Criminal negligence is the gross and culpable neglect or failure to exercise that reasonable and proper care and precaution to guard against injury either to the public generally or to an individual in particular, which the circumstances out of which the charge has arisen, it was the imperative duty of the accused person to have adopted.

આ રીતે ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ: ૨૭૯ ની જોગવાઈ તેમજ લો લેક્સીકનમાં ગફલતભરી રીતે અને બેદરકારી પૂર્વકની આપવામાં આવેલ વ્યાખ્યા તેમજ અગાઉ નોંધવામાં આવેલ ડો. માલતીબેન વાલજીભાઈ શાહ(સુપરા) ના ચુકાદામાં ના. ગુજરાત હાઈકોર્ટે પ્રસ્થાપિત કરેલ સિંઘ્યાત લક્ષમાં રાખી કોઈપણ વ્યક્તિને ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ: ૨૭૯ અન્વયે સજા પાત્ર ગુના માટે તેનું કૃત્ય ગફલતભરીરીતે અને બેદરકારીપૂર્વક હોવું જરૂરી છે અને તેવા કૃત્ય માટે નહીં પણ પરિસ્થિતિ, સ્થળ, સમય અને સંજોગ લક્ષમાં લેવા જરૂરી બની રહે છે અને તેથી ગીચ વસ્તી કે ભારે વાહનના અવર જવરવાળા વિસ્તારમાં કે એ રસ્તા ઉપર ૩૦ કે ૪૦ કી.મી. કે તેથી પણ ઓછું પ્રતિ કલાક ની ઝડપથી વાહન ચલાવવું બેદરકારીપૂર્વક કે ગફલતભરીરીતે કહી શકાય પણ સુમસામ રસ્તા ઉપર કે ટ્રાફિક વગરના રસ્તા ઉપર કે જ્યાં ચાર થી છ ટ્રેક વાળો રોડ હોય ત્યાં ૭૦ કે ૮૦ કી.મી. પ્રતિ કલાક કે તેથી વધુ ઝડપથી વાહન હંકારવું બેદરકારીપૂર્વક કે ગફલતભરી રીતે કહી શકાય નહીં.

(૧૨) સદર કામે ઉપરોક્ત કાયદાની જોગવાઈ તથા ઉપરોક્ત આક્ષેપીત ગુન્હાઓ અન્વયે રજૂ થયેલ પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરતા, મુદ્દા નંબર-૧ ની સાબીતીનો બોજો ભારતીય પુરાવા ધારાની કલમ ૧૦૧ થી ૧૦૩ મુજબ ફરીયાદ પક્ષ ઉપર હોય તે દૂર કરવા, ફરીયાદપક્ષે રજૂ થયેલ પુરાવાનું ભારતીય પુરાવા અધિનિયમ ની કલમ ૩ અન્વયે ની જોગવાઈ

ધ્યાને રાખી કરવામા આવતા, સૌ પ્રથમ આંક-૦૭ થી ફરીયાદી નામે મનજીભાઈ ખીમાભાઈ મેર ની જુબાની લેવામા આવેલ છે. જેમા મુખ્યત્વે તેઓએ જણાવેલ છે કે, તેઓ તથા તેમના પત્ની તથા તેમની પૌત્રી ત્રણેય બરવાળા દવાખાને જતા હતા ત્યારે બાપાસીતારામની મઠી પાસે રોડ ઉપર ચડતા આ કામનો આરોપી તેનું મોટર સાયકલ પુરઝડપે ચલાવી, તેઓની મોટર સાયકલ સાથે ભટકાડી દીધેલ. જેથી સદર અકસ્માતમા ફરીયાદીને ડાબા હાથે પોચા ઉપર આંગળીના ભાગે ઈજા થયેલી અને ફરીયાદીના પત્ની ને ડાબા પગે પીડીના ભાગે ઈજા થયેલી તથા ફરીયાદીના પૌત્રી ને સામાન્ય ઈજાઓ થયેલ. ત્યારબાદ, તેઓને સારવાર અર્થે દવાખાને લઈ ગયેલા ની હકીકત પોતાની સરતપાસ મા જણાવે છે. વધુમા, ફરીયાદીની મોટર સાયકલ સાથે જે ફોર વ્હીલ ગાડી ભટકાયેલી તેનો રજીસ્ટ્રેશન નંબર તેમને ખબર નથી અને ગાડીના ચાલકને સાહેદ ઓળખી બતાવે છે. આમ, સદર સાહેદની જુબાની જોતા મોટર સાઈકલ ચાલક પોતાની મોટર સાયકલ પુરઝડપે ચલાવી, ફરીયાદીના મોટર સાયકલ સાથે ભટકાડેલ પરંતુ મોટર સાઈકલ નો ચાલક પોતાની મોટર સાયકલ "પુરઝડપે" ચલાવતો હતો, એ માટે કોઈ સ્પીડ રેકોર્ડ કે eyewitness રજૂ થયેલા નથી. એટલે "reckless driving" હોવાનો સીધો પુરાવો નથી. વધુમા, બચાવપક્ષના વિ.વ.શ્રી એ કરેલ ઉલટ તપાસ માં તેઓ એ હકીકત નો સ્વીકાર કરે છે કે, બનાવ વાળી જગ્યા ઘણા બધા વાહનોની અવર જવર હોય છે. કહેવાતા અકસ્માત વખતે સાંજનો સમય હોવાથી અંધારુ હતું. બનાવ વખતે મોટર સાયકલ મા ફરીયાદી સહીત કુલ-૩ સવારીમા હતા.

આમ, સદર સાહેદ ની જુબાની પર થી અકસ્માત નો બનાવ બનેલા નુ તથા સદર બનાવમા ફરીયાદી તથા સાહેદોને ઈજા થયેલા નુ જણાઈ આવે છે અને આ ઈજાઓને રેકર્ડ પર રજૂ થયેલા મેડીકલ રિપોર્ટથી દઢ સપોર્ટ મળે છે.

(૧૩) ત્યારબાદ, ફરિયાદ પક્ષ તરફે બનાવવાળી જગ્યાના પંચનામા ના પંચ જીવરાજભાઈ જેસીંગભાઈ ઘોલેરીયા ને આંક-૧૦ થી તપાસતા, તેઓ ફક્ત પંચનામા મા પોતાની સહી પુરતુ સમર્થન આપે છે, આ સિવાય તેઓ કાંઈ જાણતા નથી. સદર પંચ સાહેદને વિ.એ.પી.પી.શ્રી ધ્વારા ફરી ગયેલા જાહેર કરી તેઓને ઉલટતપાસમાં

પુછી શકાય તેવા પ્રશ્નો પુછવાની પરવાનગી આપતાં પણ ફરિયાદપક્ષને સમર્થન કરતી કોઈ હકીકત બહાર લાવી શકેલ નથી તેમજ પંચ સાહેદે આંક-૧૧ વાળા પંચનામા ની હકીકતને લેશમાત્ર સમર્થન કરેલ નથી.

(૧૪) ફરીયાદપક્ષે આ કામે ઈજા પામનાર સાહેદ, મધુબેન મનજીભાઈ મેર ને આંક-૦૯ થી સોગંદ ઉપર તપાસેલા છે. ઉપરોક્ત ઈજા પામનાર સાહેદ પોતાની સોગંદ ઉપર ની જુબાનીમાં, એક મોટર સાઈકલ નો ચાલક પુર ઝડપે આવી તેઓની મોટર સાયકલ સાથે ભટકાડી દેતા તેઓ ને પગે ઈજા થયેલાનું તથા સારવાર લીધેલા નું જણાવે છે. વધુમા જણાવે છે કે, તેઓની મોટર સાયકલ સાથે જે મોટર સાયકલ ભટકાયેલ તે મોટર સાયકલ ના ચાલકને ઓળખી શકુ નહી. વધુમા, સદર સાહેદ બચાવપક્ષે લીધેલ ઉલટ તપાસ મા એ હકીકત નો સ્વીકાર કરે છે કે, અકસ્માત થતા તેઓ સ્થળ ઉપર જ બેભાન થઈ ગયેલ એટલે ત્યારબાદ શુ બનેલ તેની તેમને ખબર નથી.

આમ, ઉપરોક્ત ઈજા પામનાર સાહેદોની જુબાની પર થી અકસ્માત થયેલા નું જણાઈ આવે છે. પરંતુ તે અકસ્માત હાલના આરોપીની જ બેદરકારી થી બનેલ હોય અને ઈજા થયેલ હોય તેવી કોઈ હકીકત જણાઈ આવતી નથી.

(૧૫) ત્યારબાદ ફરિયાદ પક્ષ તરફે આંક-૧૩ થી સાહેદ સંજયભાઈ મનજીભાઈ મેર તથા આંક-૧૫ થી સાહેદ પ્રવિણભાઈ મનજીભાઈ મેર તથા આંક-૧૬ થી સાહેદ વિજયભાઈ મનજીભાઈ મેર નાઓનો મૌખિક પુરાવો નોંધવામાં આવેલ છે. સદરહુ તમામ સાહેદોની સોગંદ પરની જુબાની ધ્યાને લેતા, બનાવ તેઓએ નજરે જોયેલ નથી અને અકસ્માત ની જાણ ફોન દવારા થયેલ હોય સદર અકસ્માત કોની કસુર ને કારણે બનેલો તે તેઓ કહી શકે નહી. આમ સદર સાહેદોએ બનાવ નજરે જોયેલ ન હોય, તેઓના પુરાવાનું કોઈ વિશેષ મહત્વ રહેતું નથી અને તેથી અત્રે વિશેષ ચર્ચા કરવી આવશ્યક જણાતું નથી.

આમ, બનાવ નજરે ન જોયેલ સાહેદના પુરાવાનું મુલ્યાંકન અન્વયે આ તબક્કે ભારતીય પુરાવા અધિનિયની કલમ ૬૦ ધ્યાને લેતા,

SECTION 60 ORAL EVIDENCE MUST BE DIRECT

Oral evidence must, in all cases, whatever, be direct; that is to say -

If it refers to a fact which could be seen, it must be the evidence of a witness who says he saw it;

If it refers to a fact which could be heard, it must be the evidence of a witness who says he heard it;

If it refers to a fact which could be perceived by any other sense or in any other manner, it must be the evidence of a witness who says he perceived it by that sense or in that manner;

If it refers to opinions or to the grounds in which that opinion is held, it must be the evidence of the person who holds that opinion on those grounds -

Provided that the opinion of experts expressed in any treatise commonly offered for sale, and the grounds on which such opinions are held, may be proved by the production of such treatise if the author is dead or cannot be found or has become incapable of giving evidence or cannot be called as a witness without an amount of delay or expense which the Court regards as unreasonable.

Provided also that, if oral evidence refers to the existence or condition of any material thing other than a document, the Court may, if it thinks fit, require the production of such material thing for its inspection.

આમ, સદર કલમ અન્વયે પ્રત્યક્ષ પુરાવો એ કાયદાની દૃષ્ટિએ ધ્યાને લઈ શકાય અને જે વ્યક્તિએ કોઈ હકીકત પ્રત્યક્ષ અનુભવી હોય અને તે કોર્ટમા જુબાન આપે તેને પ્રત્યક્ષ પુરાવો કહેવાય સદર સાહેદો નજરે જોનાર સાહેદ ન હોય તે કાયદાની પરિભાષા મુજબ " હીયર-સે વીટનેસ " છે અને તેઓએ સાંભળેલી હકીકત અન્વયે પુરાવો આપેલ હોય જેથી તેઓએ બનાવ નજરે જોયેલ ન હોવાનું સ્પષ્ટપણે ફલિત થાય છે. જેથી તેઓના પુરાવાનું કોઈ વિશેષ મહત્વ રહેતું નથી અને તેથી અત્રે વિશેષ ચર્ચા કરવી આવશ્યક જણાતું

નથી.

(૧૬) ત્યારબાદ, ફરિયાદ પક્ષ તરફે આંક-૧૮ થી સાહેદ કિરણબેન વિજયભાઈ મેર નો મૌખિક પુરાવો નોંધવામાં આવેલ છે. સદર સાહેદ ની સમસ્ત જુબાની નુ અધ્યયન કરતા અકસ્માત ના બનાવ ની વિગત જણાવે છે તથા સદર અકસ્માત મા તેઓને થયેલી ઈજાઓ અંગે જણાવે છે પરંતુ સદર સાહેદ ની જુબાની દ્વારા સદર અકસ્માત નો બનાવ આરોપી ની બેફીકરાઈ થી કે બેદરકારીથી બનેલો હોય તેવી હકીકત જણાઈ આવતી નથી. જેથી સદર સાહેદની જુબાની ના આધારે આરોપી ઉપર ની આપરાધીક જવાબદારી નક્કી કરી શકાય તેમ નથી.

(૧૭) ત્યારબાદ, આંક-૧૯ થી તપાસ કરનાર અમલદાર શ્રી પરેશભાઈ ભરતભાઈ મકવાણા ને સોગંદ પર તપાસતા સદરહુ તપાસ કરનાર અમલદાર શ્રી એ પોતે કરેલ તપાસ ને અનુરુપ જુબાની આપેલ છે, સદર તપાસ કરનાર અમલદાર બનાવવાળી જગ્યાનુ પંચનામુ કરેલ છે તથા આરોપીને અટક કરેલ તથા લાગતા વળગતા સાહેદોના નિવેદન લીધેલ અને આરોપી વિરુદ્ધ પુરતો પુરાવો જણાઈ આવતા નામ.કોર્ટ મા ચાર્જશીટ કરેલ છે.

વધુમા, નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટના HARPALSINGH Vs.

DEVENDRASINGH A.I.R. 1997 SC 2914 ચુકાદા મા એવુ ઠરાવામા આવેલ છે કે , " પ્રોસીક્યુશન જો કોઈ સાક્ષીને તપાસવા ન માંગે અને કોઈ મહત્વના સાક્ષીને ન તપાસે તો તે અંગેનુ એડવસ ઈન્ફરન્સ ડ્રો ન કરી શકાય. આમ, ફરીયાદપક્ષે કયા સાહેદ તપાસવા કે કયા સાહેદ તપાસવા નહી, તે વિષય ફરીયાદપક્ષનો છે" આ સિદ્ધાંત હાલના કેસમાં પણ જોતા બંધ બેસતો અને યોગ્ય જણાઈ છે. ફરીયાદ પક્ષે પોતાની ફરીયાદ પુરવાર કરવા કયા સાહેદોને લેવા કે ન લેવા તે તેમનો વિષય છે. પણ કોર્ટે એ ધ્યાન રાખવાનું છે કે, જે સાક્ષીઓને કોર્ટમાં તપાસવામાં આવેલ છે તેઓની જુબાની ઉપરથી ગુનો ફલિત થાય છે કે નહી અને તેઓની જુબાની કેટલા અંશ સુધી માનવા પાત્ર છે.

(૧૮) વધુમા, સદરહુ કામે ફરિયાદ પક્ષ ધ્વારા આંક-૧૧ થી ગુનાવાળી જગ્યાનુ પંચનામુ તથા આંક-૨૧ થી ૨૭ તથા ૩૧ થી મેડીકલ સર્ટીફિકેટ રજૂ કરવામાં આવેલ છે. સદર દસ્તાવેજી પુરાવા વંચાણે લેતા, ઈજા પામનાર ને અકસ્માત થવાથી ઈજા થયેલ હોય તે હકીકત પ્રસ્થાપિત થાય છે પરંતુ આગળ ચર્ચા કર્યા મુજબ સદર અકસ્માત હાલના આરોપીની બેદરકારીથી બનેલો હોય તેવુ પ્રસ્થાપિત થતુ નથી. રજૂ થયેલ દસ્તાવેજી તથા મૌખિક પુરાવો ધ્યાને લેતા, ફરીયાદીની મોટર સાયકલ સાથે આરોપી ની મોટર સાયકલ ભટકાઈ જતા અકસ્માત થયેલ અને ઈજા થયેલ હોવાની હકીકત સાહેદોના પુરાવા ઉપરથી જણાય આવે છે. પરંતુ તે મોટર સાયકલ ચાલકના વાહનની બેદરકારીથી જ અકસ્માત થયેલ તેવી હકીકત રજૂ થયેલ પુરાવાથી સાબીત થતી નથી. વળી, બનાવ જાહેર રોડ પર બનેલ હોય ઘણા બધા લોકોએ બનાવ બનતો જોયો હોય તે સ્વાભાવિક છે પરંતુ, પુરાવો જોતા આ કામે આવા કોઈ સ્વતંત્ર સાહેદનો સમર્થનકારક પુરાવો ફરિયાદ પક્ષ તરફે રજૂ થયેલો નથી.

આ તબક્કે ભારતીય પુરાવા અધિનીયમ ૧૮૭૨ ની કલમ ૨૫ વંચાણે લેતા.... તથા નામ.સુપ્રિમ કોર્ટે સન્શાપાલસીંગ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ દિલ્હી એ.આઈ.આર ૧૯૯૯ સુપ્રિમ કોર્ટ જલ ઉપરના ચુકાદામાં ઠરાવેલ છે કે, " સામાન્ય રીતે ફોજદારી કેસમાં આરોપીઓ સામેનો ગુનો નિશંકપણે પુરવાર થવો જોઈએ. જો ગુનો જાહેર જગ્યામાં બનેલો હોય અને તે જગ્યાએ પબ્લીકના માણસોની અવરજવર હોય અને આવા પબ્લીકના માણસોનો જવાબ સહેલાઈથી મેળવી શકાય તેમ હોય તો તેવા સંજોગોમાં તપાસ કરનાર અધીકારીએ તેવા પબ્લીકના માણસોનો જવાબ લેવો જોઈએ અને ફરીયાદપક્ષે તે વ્યક્તિને સ્વતંત્ર સાક્ષી તરીકે તપાસવા જોઈએ, અન્યથા માત્ર પોલીસના પુરાવાના આધારે આરોપીને સજા થઈ શકે નહીં " આ સિદ્ધાંત હાલના કેસમાં પણ જોતા બંધ બેસતો અને યોગ્ય જણાઈ છે. વધુમા, તપાસેલ સ્વતંત્ર પંચ સાહેદો પણ પંચનામાની હકીકતને સમર્થન આપતા નથી, જેથી કોઈ તટસ્થ ચશ્મદીદ સાક્ષી નો સમર્થન કારક પુરાવો રજૂ થયેલ નથી, જેના લીધે કોર્ટને પુરાવાની નિષ્પક્ષતા અંગે શંકા કરવી સહજ બને છે. તેથી પુરાવો જોતાં આરોપી સામેના ચોક્કસ પુરાવાના

અભાવે ઉભી થતી શંકાનો લાભ આરોપીને મળવો જોઈએ.

(૧૯) વઘુમાં મોટર એક્સીડન્ટના કેસમાં ગફલતભર્યું અને બેદરકારીભર્યું ડ્રાઈવીંગ કરવા બદલ દોષિત ઠરાવવા માટેના જે ધોરણો છે તેમા સૌ પ્રથમ ફરિયાદ પક્ષે એમ પુરવાર કરવું જોઈએ કે, આરોપી ડ્રાઈવર બેદરકારીભર્યું કે ગફલતભર્યું ડ્રાઈવીંગ કરતો હતો. માત્ર એરર ઓફ જજમેન્ટના આધાર પર ફોજદારી કે ક્રિમીનલ બેદરકારીભર્યું ડ્રાઈવીંગની બાબતના પુરાવાના અભાવે આરોપીને ગફલતભર્યું કે બેદરકારીભર્યું ડ્રાઈવીંગ બદલ દોષિત ઠરાવી શકાય નહીં. આ બાબતમાં નામદાર ઓરિસ્સા વડી અદાલતે " બદીપ્રસાદ તિવારી વિરુદ્ધ સ્ટેટ" ૧૯૯૪ ક્રિમીનલ લો. જ. પેજ નં.૩૮૯ માં એમ ઠરાવેલ છે કે,

(A) Penal Code (45 of 1860), S.279 - NEGLIGENCE - Rash and negligent driving - Offence under - Ingredients of rash and negligent driving on public road endangering human life or likely to cause injury, must be established – Mere carelessness or error of judgment, not sufficient - Accident resulting in death failure of prosecution to prove rash and negligent driving of accused – Bare statement that vehicle was being driven in high speed, not sufficient – Accused entitled for acquittal.

વઘુમાં તે ચૂકાદાના પેરા ૫ માં એમ ઠરાવેલ છે કે, *Section 279, IPC deals with rash and negligent driving of any vehicle or riding on a public way in a rash and negligent manner so as to endanger human life or likely to cause hurt or injury to any person. In order to constitute an offence under Section 279, IPC, it must be established that the accused was driving the vehicle on a public way in a rash and negligent manner to endanger human life or likely to cause hurt or injury to any other person. For the purpose of Section 279 rash and negligence may be described as criminal rashness or criminal negligence. It must be more than mere carelessness of error of judgment. The essential ingredients of Section 279 are :*

- (i) Rash and negligent driving or riding on a public way.*
- (ii) The act must be such as to endanger human life or likely to cause hurt or injury to any person.*

(૨૦) ઉપરોક્ત કાયદાકીય જોગવાઈ તેમજ નામ. સર્વોચ્ચ અદાલત ધ્વારા આપવામાં આવેલ ચૂકાદો તેમજ આ કેસની હકીકતો ધ્યાને લેતા એ હકીકત સ્પષ્ટ થાય છે કે, ફરીયાદ પક્ષ ધ્વારા એ હકીકત પુરવાર કરવી પડે કે આરોપીના બેદરકારી અને નિષ્કાળજી ભર્યા ડ્રાઈવીંગ કરવાને કારણે અકસ્માત થયેલ હતો અને તે અકસ્માતના કારણે ઈજા થયેલ હોય તેવી હકીકત રેકર્ડ ઉપરના પુરાવાથી સાબીત થતી નથી.

(૨૧) આમ, રેકર્ડ પરનો સમગ્ર પુરાવો જોતાં અકસ્માત થયેલ હોવાનું જણાઈ આવે છે અને અકસ્માતમા સાહેદોને શરીરે નાની મોટી ઈજાઓ થયેલી, પરંતુ સદર અકસ્માત આ કામનાં આરોપીની બેદરકારીને કારણે જ થયેલ હોવાની હકીકત રેકર્ડ પરનાં પુરાવાથી સ્પષ્ટ થઈ શકતી નથી. તે સંજોગોમાં ફરીયાદપક્ષ ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૨૭૮, ના તત્વો નિ:શંકપણે પુરવાર કરવામાં નિષ્ફળ ગયેલ હોવાનું રેકર્ડ ઉપરથી સ્પષ્ટ રીતે ફલીત થાય છે.

(૨૨) ફરીયાદપક્ષે આરોપી સામે એવો આક્ષેપ કરેલ છે કે, આ કામના આરોપીએ બનાવના દિવસે બેફામપણે અને બેદરકારીપૂર્વક કૃત્ય કરેલ અને માનવજીંદગી ભયમાં મુકાયેલી. આ સંદર્ભે ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૩૩૭ વંચાણે લેવામાં આવે તો ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૩૩૭ મુજબનો ગુનો પુરવાર કરવા માટે ફરીયાદપક્ષે એવું પુરવાર કરવું જરૂરી છે કે, આરોપીએ બેફામપણે અથવા બેદરકારીપૂર્વક કોઈ કૃત્ય કર્યું, તેવા કૃત્યના કારણે માનવજીંદગી અથવા અન્યની શારીરિક સલામતી ભયમાં મુકાઈ તેમજ તેવા કૃત્યના કારણે કોઈ વ્યક્તિને વ્યથા નિપજી. વધુમાં ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૩૩૮ મુજબનો ગુનો પુરવાર કરવા માટે ફરીયાદપક્ષે એવું પુરવાર કરવું જરૂરી છે કે, આરોપીએ બેફામપણે અથવા બેદરકારીપૂર્વક કોઈ કૃત્ય કર્યું, તેવા કૃત્યના કારણે માનવજીંદગી અથવા અન્યની શારીરિક સલામતી ભયમાં મુકાઈ તેમજ તેવા કૃત્યના કારણે કોઈ વ્યક્તિને મહાવ્યથા નિપજી.

જ્યારે આ કામના આરોપી સામે ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમકલમ-૨૭૮ મુજબના તથ્યો પુરવાર થયેલ ન હોય, જેથી હાલના કામે ભારતીય દંડ સંહિતાની

કલમ-૩૩૭,૩૩૮ મુજબનો ગુનો પુરવાર થયેલ માની શકાય નહીં. આમ, આ તમામ તત્વો પુરવાર કરવામા ફરીયાદ પક્ષ સંપૂર્ણપણે નિષ્ફળ નિવડેલ છે.

(૨૩) આ કામે આરોપી સામે મોટર વ્હીકલ એક્ટની કલમ-૧૭૭,૧૮૪ મુજબનો ગુનો પણ નોંધાયેલ છે. પરંતુ સદર મોટર વ્હીકલ એક્ટની કલમ-૧૭૭, ૧૮૪ અન્વયે મોટર વ્હીકલ એક્ટની કલમ-૨૦૯ દોષિત ઠરાવવા ઉપર નિયંત્રણની આદેશાત્મક જોગવાઈઓનું જ્યારે પાલન થયેલું હોય ત્યારે જ મોટર વ્હીકલ એક્ટની કલમ-૧૭૭, ૧૮૪ અન્વયે આરોપીને તકસીરવાન ઠરાવી શકાય. હાલનાં કેસમાં મોટર વ્હીકલ એક્ટની કલમ ૨૦૯ ની આદેશાત્મક જોગવાઈનું પાલન થયેલું ન હોય જેથી સદર કલમનો લાભ આરોપી ને મળવાપાત્ર હોય આરોપીને સદર મોટર વ્હીકલ એક્ટની કલમ-૧૭૭, ૧૮૪ મુજબનાં ગુનામાં પણ તકસીરવાન ઠરાવી શકાય તેમ નથી.

(૨૪) આમ કેસની હકીકતો, પડેલ પુરાવા, કાયદાની સ્થિતિ તથા પુરાવાનો બોજો ફરીયાદ પક્ષ ઉપર રહેલો હોય છે, જ્યારે આરોપીએ પોતાનો બચાવ પ્રી-પોન્ડરન્સ ઓફ પ્રોબેબીલીટીના સિધ્ધાંત સુધી જ પુરવાર કરવાનો હોય છે. જે આરોપીએ પોતાનો કેસ પુરવાર કરેલો છે, જ્યારે ફરીયાદપક્ષે પોતાનો કેસ નિ:શંકપણે પુરવાર કરેલો નથી. આ બધી હકીકતો ને ધ્યાને લેતાં, શંકા ગમે તેટલી પ્રબળ હોય પણ તે પુરાવાનું સ્થાન લેતી નથી, તે સિધ્ધાંતને ધ્યાને લઈને અને બનાવ બાબતે વ્યાજબી શંકા ઉપજેલી હોય તેથી ભારતીય ન્યાય પ્રણાલી અનુસાર વ્યાજબી શંકાનો લાભ આરોપીને આપવો ન્યાયોચીત જણાય છે વધુમા, બનાવ સ્થળે ઘણા બધા વાહનોની અવર જવર થાય છે, જેથી બનાવ સ્થળે આ જ આરોપીની હાજર હતી અને આજ આરોપી મોટર સાયકલ ચલાવતો હતો કે કેમ ? તથા આ કામે ગુન્હાઓ પુરવાર કરવાના ઉપર જણાવ્યા મુજબના કાયદેસરના તત્વો ધ્યાનમા લેતાં તથા સમગ્ર પુરાવો અને રેકર્ડ ધ્યાનમાં લેતાં, આમ આ બધા પ્રશ્નો નિ:શંક પુરવાર થતા ન હોય, ફોજદારી કાર્યરીતી સંહીતાના સિધ્ધાંતો પ્રમાણે ફરીયાદ પક્ષે આરોપી સામેનો ગુનો કોઈપણ જાતની શંકાથી પર સાબિત કરવાનો રહે છે. આ તમામ સંજોગો ધ્યાને લેતાં, આરોપી દ્વારા અકસ્માતના સમયે પોતાનું વાહન બેફામ અને બેદરકારીપુર્વક હંકારવામાં

આવતાં હોય તેવું પુરવાર થતું નથી અને જેથી તેવી શંકાનો લાભ આરોપીને મળવાપાત્ર થાય છે જેથી મુદ્દા નંબર-૧ નો જવાબ "નકાર"માં આપવામાં આવે છે અને મુદ્દા નંબર-૨ અંગે નીચે મુજબ આખરી હુકમ ફરમાવવામાં આવે છે.

-:: આ ખરી હુકમ ::-

(૧) આ કામના આરોપી જયેશભાઈ ઈશ્વરભાઈ પરમાર, ઉ.વ.આ. ૨૭, ઇંધો. કોન્ટ્રાક્ટમાં નોકરી રહે. બરવાળા, આંબેડકરનગર-૨, તાલુકો-બરવાળા, જિલ્લો-બોટાદ નાઓને ફોજદારી કાર્યરીતિ સંહિતાની કલમ-૨૫૫(૧) અન્વયે ભારતીય દંડ સાંહિતાની કલમ- ૨૭૯, ૩૩૭, ૩૩૮ તથા મોટર વ્હિકલ એક્ટ-૧૭૭, ૧૮૪ મુજબના ગુનાના તહોમત સબબ આરોપીને શંકાનો લાભ આપી છોડી મુકવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

(૨) આરોપીનાં જામીનખત તથા જાતમુચરકા આથી રદ કરવામાં આવે છે તથા ક્રિમીનલ પ્રોસીઝર કોડની કલમ-૪૩૭(એ) અન્વયે અપીલ થયે અપીલના કામમાં હાજર રહેવા અન્વયે આજથી છ માસ સુધીના સમય ગાળા માટે આરોપીએ રૂ. ૫૦૦૦/- (અંકે રૂપીયા પાંચ હજાર પુરા)ના સઘ્ધર જામીન અને જાતમુચરકા રજુ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

આ હુકમ આજરોજ તારીખ- ૦૨ મી, માહે-મે, સને-૨૦૨૬ નાં રોજ ખુલ્લી અદાલતમાં વાંચી સંભળાવી જાહેર કર્યો.

તા. ૦૨/૦૫/૨૦૨૬ બરવાળા.	(નિતેશ કિશોરભાઈ નાયરે) જ્યુડીશીયલ મેજિસ્ટ્રેટ ફર્સ્ટ ક્લાસ બરવાળા, જીલ્લો-બોટાદ. યુનિક જજ કોડ-જીજ ૦૧૪૫૧
---------------------------	--